

Nie pomoże dobra wróżka...

Materiał zawiera 7 ilustracji, 14 ćwiczeń, w tym 3 interaktywne.

Bibliografia:

- Źródło: Wanda Chotomska, *Kopciuszek*, [w:] tegoż, *Kabaret na jednej nodze*, Warszawa 2006.

Nie pomoże dobra wróżka...

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 1

Jakie słowa kojarzą ci się ze słowem 'teatr'? Zapisz je poniżej.

Ćwiczenie 1

Dopasuj do słów wyjaśnienia ich znaczeń.

inspicjent	ogłoszenie o przedstawieniu teatralnym
afisz	wydrukowany opis, streszczenie przedstawienia
program teatralny	pierwszy publiczny pokaz sztuki teatralnej, opery, filmu
reżyser	kieruje wystawieniem sztuki teatralnej
charakteryzacja	ostatnia próba przed premierą
dekoracja	zabiegi zmieniające wygląd aktora, np. makijaż
reżyseria	czynności reżysera związane z wystawieniem sztuki
kostiumy teatralne	pierwszy występ aktora
próba generalna	ubrania sceniczne aktorów
debiut	przedmiot potrzebny w przedstawieniu
premiera	osoba czuwająca nad organizacją przedstawienia
rekwizyt	tło sceny teatralnej, inaczej scenografia

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/b/PaDjoTAE8>

Wiersz Wandy Chotomskiej czyta Elżbieta Golińska

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Nagranie. Wiersz Wandy Chotomskiej pt. *Kopciuszek* czyta Elżbieta Golińska.

Źródło: Wikimedia Commons, Sławek, licencja: CC BY-SA 2.0.

Wanda Chotomska

1929 – 2017

była polską pisarką, autorką ponad 200 książek dla dzieci i młodzieży, opowiadań, poezji, scenariuszy teatralnych i filmowych. Bohaterów jej wierszyków dobrze znamy, np. lubiącego błoto hipopotama (*Hipopotam lubi błoto*) czy jękające się kokoszki (*Każda kokoszka jęka się troszkę*), a nasi dziadkowie z pewnością pamiętają *Jacka i Agatkę* z programu telewizyjnego.

Ćwiczenie 2

Odpowiedz na pytania.

- Jaka jest różnica między wierszem Wandy Chotomskiej a znaną wersją bajki?
- Która wersja może podobać się bardziej? Dlaczego?
- Jak zachowuje się Kopciuszek?
- Co przynosi Dobra Wróżka Kopciuszkowi?
- Jak kończy się opowieść? Czy dobrze dla Kopciuszka?

Kopciuszek (Dziewczyna czyszcząca samowar)

Źródło: Anna Bilińska-Bohdanowicz, obraz olejny, 1884 r., domena publiczna.

Kopciuszek i wróżka chrzestna

Źródło: Wikimedia Commons, William Henry Margetson, 1904-1910 r.

Na balu z Kopciuszka

Źródło: Sarah Noble Ives, akwarela, gwasz, długopis i atrament, ok. 1912 r., domena publiczna.

Kopciuszek: idealne dopasowanie

Źródło: Jean Antoine Laurent, obraz olejny, 1818 r., domena publiczna.

Kopciuszek, Polski Balet Narodowy, choreografia Frederick Ashton, tancerze: Aleksandra Liashenko (Kopciuszek) i Anna Lorenc (Wróżka Chrzestna), 2010 r.

Źródło: Ewa Krasucka TW-ON, licencja: CC BY-SA 4.0.

Przeczytaj wiersz Wandy Chotomskiej, a następnie wykonaj polecenia.

Wanda Chotomska

Kopciuszek

Dzisiaj bajka w stylu **retro**.

Niech widzowie łzę obetrą.

Żadnych łez i żadnych wzruszeń,
Chociaż będzie to Kopciuszek.

Akt I

Kopciuszek przebiera groch i jęczy...

KOPCIUSZEK:

Och! Och! Och!

Za chwilę serce pęknie mi z żalu,
Bo moje siostry tańczą na balu,
A ja, sierota, groch łuskać muszę.
O, biedny, biedny ze mnie Kopciuszek!

Akt II

Zjawia się Dobra Wróżka
I mówi do Kopciuszka.

WRÓŻKA:

Zjawiam się w roli pocieszycielki,
Przynoszę ci pantofelki.

KOPCIUSZEK:

A gdzie pończochy są dla Kopciuszka?

WRÓŻKA:

Pójdiesz bez pończoch... –

Odrzekła Wróżka.

Akt III

Kopciuszek tańczy na balu z Księciem,
Wybija północ i w tym momencie z nóżki
Kopciuszka spada pantofel...
Tu się zanosi na katastrofę,
Kopciuszek bowiem,
co stwierdzam z żalem,
nie umył sobie nóg przed tym balem.

Przeto, ujrzawszy niemytą piętę.
Książę wygłasza morał ze wstrętem.

KSIAŻĘ:

Nie pomoże dobra wróżka,
Gdy u panny brudna nóżka.

Źródło: Wanda Chotomska, *Kopciuszek*, [w:] tegoż, *Kabaret na jednej nodze*, Warszawa 2006.

Ćwiczenie 3

Jaki tekst przypomina wiersz Wandy Chotomskiej pt. *Kopciuszek*? Zaznacz prawidłową odpowiedź.

- ☐ opowiadanie fantastyczne
- ☐ baśń
- ☐ bajka
- ☐ utwór przystosowany pod względem formy i treści do wystawienia na scenie

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Wypisz z wiersza te fragmenty, które informują o tym, co dzieje się na scenie.

Zapamiętaj!

Didaskalia (tekst poboczny), słowo pochodzi z języka greckiego i oznacza nauczanie, instrukcję. Są to krótkie wskazówki autora dzieła dla realizatorów spektaklu, dotyczące wyglądu, zachowania postaci, czasu i miejsca zdarzeń, ruchu na scenie. W didaskaliach mogą się znaleźć opisy scenografii, rekwizytów, jak również dźwięków i odgłosów.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 2

Przygotuj wraz z koleżankami i kolegami przedstawienie o Kopciuszku według wiersza Wandy Chotomskiej. Po inscenizacji porozmawiaj o tym, co było dla ciebie łatwe, a co trudne w przygotowywaniu spektaklu. Opisz swoje uczucia i emocje wynikające z powierzonej ci roli.

Ćwiczenie 5

Dopasuj wyjaśnienia do powiedzeń związanych z teatrem.

podbić widownię

nie rób rzeczy, których nie potrafisz

stawiać pierwsze kroki na scenie

być początkującym w zawodzie aktora

opuścić na coś kurtynę

pozyskać sympatię widzów

jeśli nie potrafisz, nie pchaj się na afisz

puścić coś w niepamięć

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.